

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1611/22-B

Název	I. Německé zemské gymnasium, základní škola a mateřská škola, o.p.s.
Sídlo	Mendlovo náměstí 1/4, Staré Brno, 603 00 Brno
E-mail	reditelstvi@skolskykomplex.cz
IČO	25546210
Identifikátor	600013898
Právní forma	obecně prospěšná společnost
Zastupující	Mgr. Vladimíra Dolenská
Zřizovatel	Ing. Ivo Procházka, Mozolky 2569/54, Žabovřesky, 616 00 Brno
Místa inspekční činnosti	Mendlovo nám. 1, 3/4, Brno, Voroněžská 2566/5, Brno, Veveří 331/95, Brno
Inspekční činnost na místě	1. 11. 2022 – 3. 11. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

I. Německé zemské gymnasium, základní škola a mateřská škola, o. p. s. (dále škola) vykonává činnost mateřské, základní a střední školy, školní družiny a školního klubu. Předškolní vzdělávání je organizováno ve čtyřech věkově homogenních třídách, ve kterých se k 31. 10. 2022 vzdělávalo 71 dětí, z toho 19 dětí v režimu povinného předškolního vzdělávání. Jedno dítě mělo odloženu povinnou školní docházku, 15 dětí bylo mladší tří let, osm mělo odlišný mateřský jazyk a jedno dítě bylo přijato v režimu individuálního vzdělávání. Mateřská škola (dále MŠ) poskytovala podpůrná opatření jednomu dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Základní vzdělávání škola poskytovala ke stejnému datu v deseti třídách 156 žákům prvního až pátého ročníku, z nichž 12 mělo speciální vzdělávací potřeby. Škola poskytuje také střední vzdělání, a to v oborech vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium, 79-41-K/41 Gymnázium a odborné vzdělání ve čtyřletém oboru 75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika, zakončené maturitní zkouškou. V době inspekční činnosti se zde vzdělávalo 484 žáků (178 v rámci odborného vzdělávání), 41 z nich mělo SVP. Zájmové vzdělávání bylo realizováno pro 144 účastníků v osmi odděleních školní družiny a pro 200 účastníků v mnoha zájmových klubech a kroužcích školního klubu. Předškolní vzdělávání probíhá v Brně-Žabovřeskách, střední odborné vzdělávání škola poskytuje přechodně v budově Fakulty stavební Vysokého učení technického v Brně-Veverří. Ostatní vzdělávání probíhá v budově školy na Mendelově náměstí v Brně. S výjimkou zájmového vzdělávání, je vzdělávání ve škole poskytováno za úplatu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále ředitelka) stanovila účelně organizační strukturu ve vztahu ke všem činnostem školy a jasně vymezila kompetence a odpovědnost jednotlivých zástupců. Systém řízení je nastaven tak, že oblast předškolního a základního vzdělávání je plně v kompetenci pověřených osob a ředitelka do jejich řízení zasahuje jen ve výjimečných případech. Obě zástupkyně pak část svých kompetencí delegují na další pedagogické pracovníky. Oblast řízení střední školy (dále SŠ) má plně v kompetenci ředitelka. Ve většině oblastí fungují jednotlivé části školy zcela samostatně, což se jeví z hlediska funkčnosti převážně jako efektivní.

Škola má zpracované tři samostatné koncepce pro MŠ, základní školu (dále ZŠ) a SŠ. Ve všech třech koncepcích je důraz kladen na kvalitu vzdělávání v jazykové oblasti, což se ve všech případech daří naplňovat, např. posílením časové dotace cizích jazyků v rámci školních vzdělávacích programů, zřízením tříd s výukou vybraných předmětů v cizím jazyce, aplikací metody CLIL (výuka nejazykového předmětu s využitím cizího jazyka jako prostředku komunikace), tandemovou výukou s rodilými mluvčími, dalším nepovinným cizím jazykem a prolínáním anglického jazyka i do zájmového vzdělávání.

Personální zajištění vzdělávání v MŠ je optimální, umožňuje seznamování dětí s anglickým jazykem, ale podle potřeb jednotlivých tříd také péči o děti mladší tří let nebo děti se SVP. MŠ má promyšlený systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP), kterým podporuje jejich profesní rozvoj. Učitelky si ve spolupráci s vedením školy každoročně vytváří plán osobního rozvoje vycházející jak z potřeb školy, tak jejich zájmu. Aktivně se účastní řady vzdělávacích seminářů, které doplňují studiem odborné literatury. Získané poznatky reflektují a sdílejí na jednáních pedagogické rady. Pedagogové v ZŠ a SŠ

aktivně rozvíjí své profesní dovednosti, na základě vlastního zájmu nebo na základě výběru vedení školy, formou různě zaměřených seminářů a vzdělávacích akcí. Ve výběru DVPP nejsou s ohledem na aktuální potřeby školy dostatečně reflektovaná témata diferenciací obsahu výuky, formativního hodnocení v MŠ a moderního pojetí předškolního vzdělávání. Kontrolní systém a plán kontrolní činnosti jsou ve škole nastaveny dobře, s výjimkou kontroly a vyhodnocování pedagogického procesu. Hospitační činnost mají na starost vedoucí pracovníci jednotlivých částí školy, v ZŠ probíhají také neformální vzájemné hospitace, ve SŠ pak hospitují také vedoucí předmětových komisí. Ne ve všech případech jsou realizací hospitací a poskytováním zpětné vazby učitelům pověřeni dostatečně zkušenými pedagogy, což se částečně projevilo v poskytované kvalitě středního vzdělávání. Ředitelka školy nemá úplný a dostatečný přehled o kvalitě práce jednotlivých pedagogických pracovníků SŠ, mj. díky její nedostatečné hospitační činnosti. Vedení školy dále nedostatečně sleduje uplatňování opatření přijímaných ze závěrů hospitační činnosti ve vzdělávacím procesu, čímž se kvalita vzdělávání nezvyšuje v potřebné míře. Realizovaná hospitační činnost sice vyučujícím poskytuje zpětnou vazbu o jejich práci, málo je však směřuje ke zlepšování pedagogických dovedností. V důsledku nedostatečně cílené hospitační činnosti a časté obměny pedagogických pracovníků se vedení školy zcela nedaří sjednotit pedagogický přístup učitelů ve škole. V MŠ se nejednotnost projevuje v nedostatečích v diagnostické činnosti a realizaci individualizovaného vzdělávání v souladu s cíli stanovenými ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV). Pro začínající učitele je ve škole nastaven zaškolovací program, který zahrnuje jejich spolupráci s uvádějícími učiteli. Nízká pozornost je věnována začínajícím učitelkám v MŠ, které sice mají možnost využívat pomoci přidělené uvádějící učitelky, ta s nimi ale nepracuje společně ve třídě. Společné působení dvou začínajících učitelek v jedné třídě není efektivní pro získávání zpětné vazby k jejich pedagogické práci.

Koordinaci výchovného poradenství ve škole má na starost ředitelka. V rámci středního vzdělávání zajišťují výchovné poradenství vyučující nad rámec svých úvazků, což se nejvíce jako efektivní z hlediska dostatečného časového prostoru pro vykonávání této činnosti. Pozitivní vliv má naopak sdílení společných prostor pro práci výchovných poradců a školních metodiků prevence v rámci gymnaziálního vzdělávání (dále GV). Informace o žácích se SVP jsou předávány třídním učitelům, ti pak koordinují agendu a praktickou podporu žáků. Systém předávání informací o žácích byl funkční, realizace v praxi však ne vždy zcela efektivní. Kromě výjimečných případů individuálních vzdělávacích plánů žáků v rámci doporučených podpůrných opatření ze strany školských poradenských zařízení umožňuje ředitelka v případech sportovní či jiné aktivity, na žádost zákonných zástupců, uvolnění z vyučování některých předmětů a jejich náhradní způsob výuky. Škola eviduje žáky nadané (většinou v oblasti cizích jazyků, dějepisu, základů společenských věd, přírodních věd, informační a výpočetní techniky). Na podkladě vlastních plánů pedagogické podpory umožňuje těmto žákům další studijní posun (např. zapojením školy do projektu Podpora nadaných žáků v Jihomoravském kraji). Od minulého školního roku škola zintenzivnila práci s talentovanými žáky formou spolupráce s externí společností. Pro oblast rizikového chování má škola vytvořenou preventivní strategii, jejíž naplňování zajišťují dva metodici prevence. Ti ve spolupráci s třídními učiteli průběžně sledují a mapují možné projevy rizikového chování, které se objevují v menší míře. V případě jejich výskytu řeší situaci bezodkladně s žáky a v součinnosti se zákonnými zástupci, výjimečně s orgány sociálně-právní ochrany dětí. Postup školy v této oblasti je efektivní. V průběhu školního roku škola organizuje vhodné aktivity, které podporují vytváření pozitivního klimatu v třídních kolektivech. Na základě poptávky třídních učitelů poskytuje pedagogicko-psychologická poradna (zřizovaná stejným zřizovatelem) sociometrická šetření tříd, s jejichž výsledky třídní učitelé dále pracují v rámci nepravidelných třídnických

hodin, což bylo efektivní např. v případě výskytu kyberšikany. V rámci kariérového poradenství jsou žákům nabízeny testy profesní orientace, náborové materiály ke správnému výběru vysoké školy či uplatnění na trhu práce.

Vzdělávání škola poskytuje na více místech v rámci města Brna. MŠ má pro poskytování předškolního vzdělávání dostatečné prostory. Třídy členěné do herních koutů jsou vybaveny hračkami, pomůckami, přehledně uloženým a dětem přístupným didaktickým materiálem. Ve všech třídách je k dispozici interaktivní technika, která byla využívána k názornosti při cílené výuce anglického jazyka. Moderní nábytek spolu s estetickými prvky a výzdobou dětskými výtvary přispívá k podnětnosti prostředí pro vzdělávání dětí. K rozvoji tělesné zdatnosti a obratnosti dětí slouží samostatná místnost v budově školy. Prostory pro základní vzdělávání jsou v budově sídla školy, kde probíhá rovněž GV. Třídy i chodby ZŠ jsou podnětné, vybaveny koberci, interaktivními dotykovými panely, dostatkem učebních pomůcek, které pedagogové i žáci ve velké míře využívají. V ranních a odpoledních hodinách v kmenových třídách probíhá činnost školní družiny, prostory jsou pro její činnost uzpůsobeny (relaxační nábytek, hry, stavebnice, hračky, knihy, výtvarný materiál). Prostory pro GV jsou standardní, pro vzdělávání dostačující, s výjimkou velikosti a množství tělocvičen, které jsou pro výuku tělesné výchovy omezující (v kontextu počtu tříd a žáků školy). Škola tento nedostatek kompenzuje nájmem sportovních zařízení od soukromých subjektů, což přináší pestrost do výuky tělesné výchovy, ale také ztěžuje organizaci a snižuje pohodlí jednotlivých účastníků při přesunech. Z důvodu rekonstrukce budovy, kde standardně probíhá střední odborné vzdělávání (dále SOV), je výuka oboru Předškolní a mimoškolní pedagogika dočasně realizována v pronajatých prostorech. Pro realizaci učební pedagogické praxe škola zajišťuje dostatek odpovídajících pracovišť, v nichž stabilní, malé skupiny žáků realizují celý školní rok svou praxí.

Škola je zapojena do celé řady projektů, díky kterým se jí daří získávat další finanční prostředky pro zkvalitňování podmínek pro vzdělávání. Projekty v rámci Evropského sociálního fondu, Místního akčního plánu města Brna, Integrovaného regionálního operačního programu a dalších, přispěly k rekonstrukci odborných učeben, k jejich vybavení, vybudování multimediální učebny nebo např. k dalšímu rozvoji polytechnického vzdělávání ve škole. V rámci projektů Erasmus+ mají žáci možnost vycestovat do zahraničí, kde dále rozvíjí své komunikační kompetence a jazykové dovednosti v autentickém prostředí. Na všech úrovních škola spolupracuje s mnoha subjekty (např. městská policie, kulturní instituce, vysoké školy), což obohacuje obsah vzdělávání a zvyšuje jeho kvalitu. Jako významná se také jeví spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou (stejněho zřizovatele), která zjednodušuje a urychluje proces poskytování poradenských služeb dětem a žákům.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Předškolní vzdělávání směřovalo k rozvíjení klíčových kompetencí dětí a vytváření základů systematického učení. Probíhalo většinou ve vstřícné atmosféře s empatickým přístupem učitelek k dětem. Učitelky posilovaly sebedůvěru dětí převážně hromadnou pochvalou, absence sebehodnocení a vzájemného hodnocení neumožňovala dětem uvědomovat si své pokroky a možnosti, jak zlepšovat osobní výsledky. Značnou pozornost věnovaly podpoře samostatnosti a sebeobsluhy dětí. Věkově homogenní složení tříd málo podporovalo sociální učení přirozenou nápodobou. Omezovala se tím možnost rozvíjet sociální kompetence vzájemnou pomocí a ohleduplností. Vzdělávání ve třídě nejstarších dětí probíhalo bez zohlednění jejich individuálních potřeb, možností a zájmů. Cíle i činnosti byly pro všechny děti stejné bez uplatnění diferenciovaného přístupu, čímž byl omezen přínos

aktivit a vyrovnávání deficitů školní připravenosti. Ve třídě byla v průběhu inspekční hospitace zaznamenána výraznější hlučná atmosféra, která snižovala soustředění dětí. Častěji mezi nimi vznikaly konflikty, které někdy neuměly adekvátně řešit. Naopak vzdělávání ve třídách mladších dětí probíhalo v příjemné atmosféře, děti byly aktivní a projevovaly zájem o nabízené činnosti. Důsledná práce učitelek s pedagogickou diagnostikou se projevila v individuální podpoře jednotlivých dětí a nabídce činností vycházejících ze stanovených záměrů rozvoje každého dítěte. Organizace vzdělávání byla členěná na ranní spontánní a individualizované činnosti motivované učitelkou, cílené vzdělávání bylo více soustředěno do společných řízených činností, při kterých byly rozvíjeny pohybové dovednosti, tělesná zdatnost, prostorová a časová orientace. Děti byly vhodně kladenými otázkami učitelek vedeny k přemýšlení, vyjadřování svých názorů a nápadů a hledání různých cest k řešení problémů. Zařazované logopedické chvílky, písničky a básničky rozvíjely jejich slovní zásobu a komunikační dovednosti. Chyběla nabídka aktivit pro skupinovou práci a práci ve dvojicích, při níž by měly děti možnost rozvíjet více kompetence komunikativní a kompetence k řešení problémů. Děti byly nenásilnou formou v rámci celého dne seznamovány s anglickým jazykem. Učitelky na děti plyně hovořily a zadávaly jim úkoly v anglickém jazyce, ty požadavkům rozuměly, aktivně a s nadšením je plnily. Fixace nových pojmů a slovíček byla podpořena obrázkovým materiálem, pohybovými písněmi a básněmi s vizuální podporou a textem na interaktivní tabuli. Činnosti dětí a plynulost vzdělávání však byla narušována úklidem hraček a hromadnými přechody k hygieně, svačině a přípravě na pobyt venku. Nadstandardní péče byla poskytována dětem s odlišným mateřským jazykem. Těm škola vytváří vhodné klima a dostatečnou jazykovou podporu pro zvládnutí přechodu do základního vzdělávání. Jednotlivé děti procházejí vstupní diagnostikou a následně je dle jejich potřeb vyhotoven a realizován plán pedagogické podpory. Vzdělávání bylo ve vztahu k těmto dětem cíleně individualizované a probíhalo buď individuálně nebo ve spojení se skupinovou reedukací.

Cílená podpora jazykového vzdělávání, kterou si stanovila ZŠ jako jeden z hlavních cílů ve školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání, se prolínala všemi sledovanými činnostmi. V bilingvních třídách k ní přispívala efektivní tandemová výuka realizovaná rodilými mluvčími anglického jazyka, v ostatních třídách pak systematicky zařazované různé podoby metody CLIL. Účinnost uplatňovaného stylu výuky se projevila ve výborných výsledcích vzdělávání žáků v anglickém jazyce, zejména v komunikační oblasti. Již žáci druhého ročníku dokázali zcela spontánně komunikovat v cílovém jazyce ve složitějších komunikačních situacích, bez problémů reagovali na otázky a pokyny vyučujících a z jejich chování bylo patrné, že je výuka pro ně atraktivní a smysluplná. Zájem a aktivitu žáků si vyučující zajišťovali také střídáním činností a pracovních míst, uplatňováním didaktických her, metod činnostního a prožitkového učení. Promyšleně žákům předkládali různorodé učební pomůcky a materiály, které dobře podporovaly názornost výuky a usnadňovaly žákům pochopení učiva. Výrazným kladem pak bylo pestré využívání prostředků digitálních technologií, s nimiž žáci přirozeně pracovali a rozvíjeli si tak digitální kompetence. Vyučujícím se dobře dařilo propojovat učivo s běžným životem, občas využili i mezipředmětové vztahy. Žáky pozitivně průběžně oceňovali za jejich snahu i dílčí pokrok, ke kvalitnější realizovanému sebehodnocení či vrstevnickému hodnocení je však vedli ojediněle. V malé míře měli žáci možnost rozvíjet vzájemnou spolupráci ve dvojicích, skupinová práce se ve sledované výuce nevyskytla, uplatňována byla převážně frontální výuka prokládaná samostatnou prací. Ve vyučovacích hodinách též scházela diferenciací úkolů zohledňující odlišné vzdělávací potřeby a schopnosti žáků, přestože pro ni vzhledem k nízkým počtům žáků ve třídách byly vytvořeny optimální podmínky. Všichni žáci pracovali na stejných úkolech, neměli možnost si vybírat z úkolů různé kognitivní obtížnosti.

Žákům se SVP zajišťovali účinnou podporu asistenti pedagoga, ze strany vyučujících jim byla poskytována individuální dopomoc při řešení zadaných úkolů.

Obecným znakem výuky všeobecně vzdělávacích předmětů ve středním vzdělávání byla dobrá pracovní atmosféra s aktivitou především na straně vyučujících. Vyučující ve výuce vhodně motivovali žáky. Ti bez obav vyjadřovali svůj názor, kladli doplňující dotazy, zapojovali se do diskuse. Z hlediska organizace času však nebyly všechny hodiny ze strany pedagogů dobře promyšleny, v některých případech tak nezbyl dostatek času na závěrečné shrnutí hodiny či na diskusi o nových poznacích, v některých hodinách pak vyučující nevyužili časovou dotaci pro výuku efektivně (např. prodlevy při přesunech na vyučování). V těch hodinách, kde byla využita práce ve dvojicích nebo ve skupinách, vyučující podněcovali dialog mezi žáky, účelně rozvíjeli jejich sociální kompetence a komunikační dovednosti. Digitální technologie využívali vyučující především k prezentaci učiva, jen v malé míře je měli možnost využívat k vyhledávání informací či pro práci s výukovými aplikacemi žáci. Vyučujícím se nedařilo diferenciovat vzdělávací obsah dle nadání jednotlivých žáků. Ti měli ve výuce jen ojediněle možnost pracovat individuálně na jiných či obtížnějších úkolech. Pozitivem shlednutých hodin pak byl velmi dobrý rozvoj jazykových kompetencí v hodinách cizích jazyků a hodinách vedených metodou CLIL.

V průběhu vyučovacích hodin odborných předmětů oboru Předškolní a mimoškolní pedagogika sice převažovaly méně účinné slovní výklady a vysvětlování, vyučujícím se ale poměrně často dařilo využívat dříve získané znalosti a zkušenosti žákyň. Zařazováním příkladů a kladením otázek zaměřených na aplikaci učiva do praxe je vedly k přemýšlení a vyjádření vlastního názoru. Hodnocení znalostí žákyň bylo objektivní, vzájemné hodnocení a sebehodnocení využity nebyly. Výuka v esteticko-výchovných předmětech s metodikou se vyznačovala dobrou organizací a efektivním využitím času. Teorie byla vhodně propojována s možnostmi praktického uplatnění a žákyně si s podporou vyučujících aktivní formou rozvíjely a procvičovaly dovednosti využitelné při práci s dětmi.

Školou nastavený systém odborné a učební pedagogické praxe je promyšlený. Vytvořené formuláře sjednocují způsob plánování, realizaci činností s dětmi i sledování a hodnocení žákyň pedagogem, spolužáky i učitelkou třídy mateřské školy, kde praxe probíhá. Učební pedagogická praxe realizovaná při inspekční činnosti žákyním umožňovala uplatnit znalosti a praktické dovednosti získané studiem. Kvalitu zajištění však nepříznivě ovlivňovala velká obměna vyučujících střední školy. Většina z nich neměla dostatečné znalosti o současném pojetí předškolního vzdělávání a požadavcích na jeho průběh. Promítlo se to ve výrazně rozdílné úrovni následného rozboru vzdělávacích činností sledovaných ve smluvních mateřských školách. Zatímco zkušená pedagožka prokazovala velmi dobrou odbornou úroveň, ostatní projevovaly nejistotu (včetně odborné terminologie), což představuje problém při poskytování jednotné zpětné vazby žákyním i hodnocení vhodnosti zvolených činností a postupů při práci s dětmi. Pozitivem výuky bylo, že při rozborech žákyně na základě pozorování prezentovaly svoje postřehy a nápady, čímž si rozvíjely komunikační dovednosti, schopnost argumentovat a zdůvodňovat.

Komplexní rozvoj žáků vhodně doplňovalo zájmové vzdělávání ve školním klubu a školní družině. Bylo zaměřeno především na relaxaci, pohybové aktivity, upevňování znalostí a dovedností žáků v oblasti jazykového a přírodovědného vzdělávání. Nízký počet žáků v odděleních školní družiny umožňoval vychovatelkám se jednotlivým žákům individuálně věnovat, jejich empatický přístup měl pozitivní vliv na průběh aktivit. Pouze výjimečně bylo klidné klima ovlivněno vyšší hlučností některých žáků, kteří nerespektovali nastavená organizační a komunikační pravidla.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Dosahované vzdělávací výsledky dětí vypovídaly o postupném vytváření základu klíčových kompetencí. Pokroky dosahované jednotlivými dětmi učitelky průběžně sledovaly a zaznamenávaly, k čemuž využívaly diagnostické listy a elektronický diagnostický systém. Práce s pedagogickou diagnostikou však nebyla v MŠ uplatňována jednotně. Některé učitelky výsledky diagnostiky nevyužívají k přípravě vzdělávací nabídky dle individuálních potřeb dětí pro jejich všestranný rozvoj. I přes výše uvedený nedostatek, odpovídaly výsledky vzdělávání požadavkům realizovaného ŠVP PV, věkovým a individuálním zvláštnostem dětí. Nejmladší děti již dobře zvládly adaptaci v MŠ, z jejich projevů bylo patrné, že se zde cítí dobře. Starší děti se chovaly přirozeně a při činnostech uplatňovaly dříve získané znalosti a zkušenosti. Přirozeně plnily povinnosti související s uklidem hraček a pomůcek. V sebeobsluze byly samostatné, většina měla upevněné hygienické i společenské návyky. Při pohybových činnostech byly obratné, měly přiměřeně rozvinutou motoriku. K bezproblémovému přechodu dětí k základnímu vzdělávání významně přispívá spolupráce s rodiči a pedagogicko-psychologickou poradnou, ve které mají rodiče možnost podrobit své dítě testu školní zralosti. Výsledky s náměty pro další práci a rozvoj dítěte pak konzultují s MŠ, která následně realizuje edukativně-stimulační skupiny za přítomnosti rodičů.

Celkové výsledky vzdělávání žáků v základním vzdělávání jsou stabilní a velmi dobré, většina žáků prospívá s vyznamenáním. Škola nemá neprospívající žáky. Dostatečnou pozornost věnuje žákům ohroženým školním neúspěchem, např. ve druhém ročníku provádí cílenou depistáž na identifikaci žáků se SVP, využívá podpůrných opatření pro žáky se SVP formou využití asistentů pedagoga, realizuje předmět speciálně pedagogické péče. Pro žáky cizince organizuje kroužek na podporu osvojování českého jazyka nebo kroužku Metody dobrého startu. O dobrých výsledcích vzdělávání svědčí rovněž úspěšnost žáků při přijímacím řízení na jiná víceletá gymnázia. K analýze vzdělávacích výsledků ZŠ využívá srovnávací testy v paralelních třídách, zapojuje se i do externího testování. Na zjištění z nich ZŠ reaguje přijímáním opatření, např. na jejich základě upravovala četnost výuky matematiky. Nadané žáky se škole daří podporovat především mimo výuku, vyhledává je ve spolupráci s Fakultou sociálních studií. Talent mohou tyto žáci dále rozvíjet díky nadstandardně široké nabídce zájmových kroužků s všestranným zaměřením a účastí v jazykových a dovednostních soutěžích. Zákonní zástupci jsou o výsledcích vzdělávání žáků informováni prostřednictvím elektronické žákovské knížky, na hovorových hodinách a jedenkrát za dva měsíce obdrží od vyučujících slovní hodnocení.

Pro ověřování naplňování cílů středního vzdělávání uvedených ve školních vzdělávacích programech využívá škola kromě běžných interních nástrojů pro hodnocení jejich výsledků (ústní zkoušení, písemné práce, samostatné práce) také srovnávací testy ve více předmětech různého charakteru. Výsledky vzdělávání škola vyhodnocuje, analyzuje na jednáních předmětových komisí a pedagogické rady a přijímá účinná opatření pro jejich zlepšení. Jednotky žáků ve středním vzdělávání každoročně neprospívají, poté tyto žáci zpravidla přechází na jiné školy. U maturitní zkoušky dosahují žáci v rámci GV dlouhodobě dobrých výsledků, žáci SOV jsou neúspěšní v malém množství případů. V rámci středního vzdělávání měly výsledky žáků v posledních třech letech srovnatelnou úroveň. Po skončení SOV pokračují vysokoškolským studiem stejného charakteru, nebo nastupují v rámci vystudovaného oboru rovnou do praxe jednotky žáků. Zhruba třetina žáků pak pokračuje dalším jiným studiem nebo nástupem do zaměstnání mimo obor. Vzdělávání žáků škola vhodně doplňuje o doprovodné akce (exkurze, výlety, projekty). Zapojením žáků do různých olympiád a soutěží škola podporuje rozvoj jejich sociálních a komunikačních dovedností. Velkou pozornost dále věnuje spolupráci s Centrem talentované mládeže. V rámci další

spolupráce s jinými organizacemi, škola upevňuje sociální kompetence žáků jejich zapojením do různých charitativních akcí (např. chráněné dílny, neziskové organizace).

Organizace pobytu žáků ve školní družině je úzce propojena s činností zájmových kroužků vedených pedagogickými pracovníky nebo externími organizacemi. Jejich bohatá nabídka, stejně tak jako bohatá nabídka aktivit v rámci školního klubu, příznivě ovlivňuje rozvoj individuálních zájmů a nadání žáků či jim pomáhá v kompenzaci jejich výukových problémů.

Závěry

Vývoj školy

- Zlepšování materiálních podmínek školy.
- Pokračující velká obměna pedagogů.
- Zvýšení počtu tříd, oddělení školní družiny, dětí a žáků.

Silné stránky

- Vedení školy systematicky a efektivně pracuje s plány osobního rozvoje pedagogických pracovníků mateřské školy.
- Škola nabízí širokou nabídku zájmových kroužků a nadstandardních aktivit, což umožňuje dětem a žákům rozvíjet své zájmy a nadání, zdokonalovat své komunikační schopnosti, smysluplně trávit volný čas.
- Škola efektivně pečuje o děti a žáky s odlišným mateřským jazykem.
- Škola nadstandardně podporuje výuku cizích jazyků, což vede k jejich osvojování v přirozených souvislostech.
- Vyučující základní školy aktivně využívají digitální technologie, což zvyšuje digitální kompetence žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Absence provádění sebehodnocení a vzájemného hodnocení dětí jim neumožňovalo reflektovat své pokroky.
- Nesystematicky a nejednotně vedená pedagogická diagnostika v mateřské škole. Vedené záznamy o dětech nebyly ve všech třídách cíleně využívány pro plánování individualizované vzdělávací nabídky.
- Ve výuce nebyly zadávány diferencované úkoly podle schopností a potřeb žáků, nebyly zadávány úkoly s různou kognitivní náročností.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit hospitační činnost ve škole pro systematické zlepšování vzdělávacího procesu.
- Zajistit ve všech třídách mateřské školy účinnější systém pedagogické diagnostiky, vedené záznamy o dětech důsledně propojovat s plánováním a přípravou individualizované vzdělávací nabídky.
- Vzdělávací proces v mateřské škole zefektivnit zařazováním kooperativních činností dětí a aktivitami podporujícími experimentování, objevování a samostatné řešení problémů.

- Zařazovat do předškolního vzdělávání sebehodnocení dětí a vrstevnické hodnocení, uplatňovat prvky formativního hodnocení.
- Poskytovat intenzivní metodickou podporu novým pedagogům zajišťujícím odbornou a učební pedagogickou praxi v rámci středního odborného vzdělávání. Podporu zaměřit zejména na problematiku předškolního vzdělávání.
- Sjednotit nároky i postup při realizaci školou nastaveného systému průběhu praxe - plánování, realizaci i hodnocení vzdělávacích činností žáků s dětmi. Vytvořit časový prostor pro vzájemné hospitace vyučujících praxe.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků u učitelů praktického vyučování zaměřit na oblast současného pojetí předškolního vzdělávání a požadavků na jeho průběh.
- Ve výuce na základní a střední škole diferenciovat učivo podle potřeb a schopností jednotlivých žáků, uplatňovat ve větší míře kooperativní formy práce a rozvíjet u žáků dovednosti spojené s kvalitněji realizovaným sebehodnocením.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zakládací listina obecně prospěšné společnosti z 18. 3. 2016
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení IZO: 171 104 73 Mateřská škola, IZO: 151 028 788 Základní škola, IZO: 046 315 284 Střední škola, IZO: 181 014 921 Školní družina, IZO: 181 014 912 Školní klub z 31. 10. 2022
3. S 1-01 Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2022 z 11. 10. 2022
4. M 3 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2022 z 11. 10. 2022
5. M 8 Výkaz o střední škole podle stavu k 30. 9. 2022 z 11. 10. 2022
6. Z 2-01 Výkaz o školní družině a školním klubu podle stavu k 31. 10. 2021
7. Školní vzdělávací programy pro předškolní, základní, střední a zájmové vzdělávání, platné ke dni inspekční činnosti
8. Školní řád Mateřské školy Fantazie, č.j.: MŠF – 3/2022
9. Školní řád základní školy školského komplexu platný od 1. 2. 2021
10. Školní řád středních škol školského komplexu, platný od 1. 9. 2022
11. Koncepční materiály mateřské a základní školy a středních škol
12. Plán kontrolní a hospitační činnosti školy za školní rok 2022/2023

13. Hospitační záznamy školy za školní roky 2020/2021, 2021/2022 a 2022/2023
14. Plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školy pro školní rok 2022/23
15. Zápisy z jednání pedagogické rady mateřské školy, základní školy, středních škol a z porad školní družiny, zápisy z jednání předmětových komisí za školní roky 2020/2021, 2021/2022 a 2022/2023
16. Organizační řád školy
17. Výpisy ze školního elektronického systému školy
18. Pedagogická diagnostika
19. Výsledky externího testování výsledků vzdělávání žáků
20. Rozvrhy hodin jednotlivých tříd ve školním roce 2022/2023
21. Písemnosti žáků – sešity, pracovní sešity, portfolia (vzorek)
22. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2021
23. Vnitřní řád školního klubu platný od 1. 9. 2022
24. Deníky odborné a učební pedagogické praxe žákyň oboru Předškolní a mimoškolní pedagogika (vzorek)
25. Dokumentace k výchovnému poradenství a k prevenci sociálně patologických jevů: Krizový plán školy; Minimální preventivní program; Plán činnosti a úkolů výchovného poradce (vše pro školní rok 2022/2023); Zpráva výchovného poradce o činnosti za rok 2021/2022; dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (vzorek); třídní knihy k předmětům speciálně pedagogické péče, zprávy z jednání s rodiči (vzorek)
26. Personální dokumentace pracovníků školy ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
27. Dokumentace školy k hodnocení ekonomických podmínek, zajištění bezpečnosti a zdraví dětí a žáků a školního stravování
28. Inspekční zpráva ze 7. 1. 2013, čj. ČŠIM-1051/12-M

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jakub Mojžíš, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

RNDr. Anna Bayerová, Ph.D.,
školní inspektorka

Mgr. Markéta Šustrová,
školní inspektorka

PhDr. Jiří Wasserburger,
školní inspektor

Mgr. Blanka Prachařová,
školní inspektorka

Mgr. Regina Smíšková,
školní inspektorka

Ing. Hana Šarounová,
kontrolní pracovnice

PhDr. Hana Sedláčková,
odbornice na předškolní vzdělávání

V Brně 12. 12. 2022

*I. Německé zemské gymnasium,
základní škola a mateřská škola, o. p. s.
Mendlovo nám. 1/3, 4, 603 00 Brno*

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát
Křížová 22
603 00 Brno

K č. j. ČŠIB-16-11/22-B

Kontrolovaná osoba:

I. Německé zemské gymnasium, základní škola a mateřská škola, o. p. s.
IČ: 25546210
se sídlem Mendlovo náměstí 1/4, 603 00 Brno

Připomínky k inspekční zprávě

Tento dokument obsahuje připomínky školy I. Německé zemské gymnasium, základní škola a mateřská škola, o. p. s. k výše uvedené inspekční zprávě. Tímto škola také žádá o doplnění údajů, které byly předmětem inspekční činnosti, ale nejsou v inspekční zprávě uvedeny či dostatečně rozvedeny.

1 Připomínky za MŠ

1.1 Hodnocení podmínek vzdělávání

1.1.1 Vyjádření ČŠI, str. 2/11

Personální zajištění vzdělávání v MŠ je optimální.

Připomínka MŠ

Personální zajištění je kapacitně nadstandardní. Tvoří jej 10 kvalifikovaných pedagogů, dále asistent pedagoga, tři chůvy, jeden školní asistent, dvě provozní pracovnice.

Pracovní doba pedagogů a chův je efektivně stanovena tak, aby se překrývala v době hlavních vzdělávacích činností, což umožňuje potřebnou individualizaci vzdělávání a usnadňuje tak realizaci skupinových forem při práci s dětmi.

V MŠ jsou uplatňovány demokratické principy řízení MŠ a jasně nastavený způsob předávání informací, vzájemná spolupráce zaměstnanců a jejich motivace pro práci se odrážejí ve vzájemných **dobrých vztazích a pozitivním klimatu celé MŠ,** které též **vyplývalo z předloženého dotazníku ČŠI zaměstnancům MŠ.**

V MŠ je nastaven efektivní evaluační systém, jehož cílem je ověření a zlepšení kvality výchovně-vzdělávací práce MŠ. Ze strany ČŠI byl evaluační systém hodnocen kladně s tím, že naplňuje stanovené cíle.

1.1.2 Vyjádření ČŠI str. 3/11

DVPP by mělo být zaměřeno na formativní hodnocení v MŠ a moderní pojetí předškolního vzdělávání.

Připomínka MŠ

DVPP ped. pracovníků vychází jak z potřeb MŠ, tak i zájmu učitelek, jak bylo doloženo při provádění inspekční činnosti. Z absolvovaných odborných seminářů můžeme zmínit například: „Dítě současnosti a předškolní vzdělávání“, „Teorie typů“, „Učitelka je anděl, ale především člověk.“ Zpracovaný systém DVPP v MŠ byl ČŠI hodnocen kladně.

Pojetí předškolního vzdělávání - děti jsou záměrně rozděleny do homogenních tříd, což je plně v souladu s RVP PV. MŠ toto považuje za jednu ze svých silných stránek. Rozdělení dětí

do tříd je kvitováno ze strany rodičů, o čemž svědčí enormní a permanentní převis dětí do naší MŠ.

1.1.3 Vyjádření ČŠI, str. 3/11

V MŠ se nejednotnost projevuje v nedostatcích v diagnostické činnosti a realizaci individualizovaného vzdělávání v souladu s cíli stanovenými v ŠVP PV.

Připomínka MŠ

Děti jsou ve všech třídách MŠ pravidelně diagnostikovány uceleným systémem elektronické pedagogické diagnostiky iSophi, která je doplněna slovním hodnocením, jehož podkladem jsou diagnostické škály Jiřiny Bednářové a Vlasty Šmardové. (Bednářová, J., & Šmardová, V. (2007). *Diagnostika dítěte předškolního věku: co by dítě mělo umět ve věku od 3 do 6 let*. Computer Press.)

Učitelky ke každému dítěti vedou výběrové portfolio dětských prací. Na základě ped. diagnostiky dochází k maximální individualizaci činností, což je doloženo i zápisem do třídní knihy, která byla součástí kontroly ČŠI.

(pozn.: kompletní elektronickou pedagogickou diagnostiku iSophi pro všechny věkové skupiny používá MŠ již přes 2 roky, ostatní MŠ pořizují až nyní v rámci „digitalizace“, protože nákup této dobře hodnocené diagnostiky učiteli a odborníky je velice nákladný).

1.1.4 Vyjádření ČŠI, str. 3/11

Pro začínající učitele je ve škole nastaven zaškolovací program, který zahrnuje jejich spolupráci s uvádějícími učiteli. Nízká pozornost je věnována začínajícím učitelkám v MŠ.

Připomínka MŠ

Pro začínající učitele v MŠ je zpracován Adaptační plán uvádění začínajícího učitele/učitelky do praxe.

Dále postupujeme dle příruček EU/ MŠMT - NPI Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů – Adaptační období začínajícího učitele z pohledu začínajícího učitele, Adaptační období začínajícího učitele z pohledu uvádějícího učitele a Adaptační období začínajícího učitele z pohledu vedení školy. Toto bylo ČŠI předloženo.

Začínající učitelky chodí na pravidelné náslechy ke zkušeným učitelkám, dále jsou u nich pravidelně prováděny náslechy s poskytnutím zpětné vazby, mají přidělenou uvádějící učitelku a mají oporu celého ped. sboru, včetně metodických materiálů, seminářů, webinářů, odborné literatury.

Tato nenadala situace (dvě začínající učitelky v jedné třídě, která byla zapříčiněná náhlým nenastoupením zkušené paní učitelky, den před zahájením školního roku) se nicméně ukázala jako funkční.

1.1.5 Vyjádření ČŠI, str. 4/11

MŠ má pro vzdělávání dostatečné prostory.

Připomínka MŠ

Ředitelka ve spolupráci se zřizovatelem dbá na bezpečné a podnětné prostředí pro všestranný rozvoj dětí.

Vchody do budovy MŠ jsou zajištěny proti vstupu cizích osob pomocí videotelefonů. V budově MŠ byla vybudována samostatná tělocvična s bohatě vybavenou nářadovnou, dále byla vybudována keramická dílna, do níž byla pořízena za podpory Evropského sociálního fondu v ČR – Investice do rozvoje vzdělávání keramická pec.

V kanceláři MŠ je mimo vybavení pro potřeby učitelek také komfortní prostor pro jednání s rodiči.

Třídy jsou prostorné (120 m²), dále ke každé třídě náleží velké sociální zázemí, prostorná šatna, vestibul dětí a místnost pro ukládání lůžkovin. Velké a účelně uspořádané třídy do tematických herních koutů vytváří optimální podmínky pro všestranný rozvoj dětí. Každá třída vykazuje nadstandardní úroveň materiálního vybavení – hračky, didaktické pomůcky, tvořivý materiál a dětská literatura jsou k dispozici v bohaté škále a vysoké kvalitě.

Všechny třídy jsou vybaveny interaktivními tabulemi, ke kterým jsou zakoupeny výukové programy Barevné kamínky, které jsou zpracovány pro realizaci RVP PV, a učitelky je plánovitě využívají ve výuce k rozvoji paměti, smyslového vnímání, technické, předčtenářské a předmatematické gramotnosti, komunikace a spolupráce. Všechny třídy jsou vybaveny kompletní audiovizuální technikou.

Nábytek ve třídách je nový a moderní, stoly a židle jsou výškově přizpůsobitelné.

Pro pobyt venku využívají učitelky nejen naší zabezpečené zahrady o rozloze 4000 m², ale i vycházek do blízkého okolí.

Na zahradě, která je rozdělena do několika částí byly zrekonstruovány dva altány, které zajišťují v létě dostatečné stínění a umožňují přenést vzdělávání v letních dnech i ven. Dále bylo vybudováno multifunkční sportovní hřiště s umělým travním povrchem a tenisovou stěnou, byla pořízena herní sestava Flexi 7 – 100 Premium, včetně skluzavek. Na zahradě jsou prostorná krytá pískoviště, štěrkoviště, herní prvek mikádo se skluzavkou, domeček na stromě s přístupovou lanovou lávkou a tichou poštou, domeček s tunelem, amfiteátr a mlžítka, která slouží v parných letních dnech k osvěžování dětí. Z vybavení jsou zde herní prvky jako houpačky, provazové žebříky, závěsná hnízda, tunel, dostatek hraček určených pro venkovní použití (bábovky, lopatky, míče, kuželky, basketbalový koš, odrážedla, bagry), vodní kaskády a další.

Děti jsou vedeny k environmentálnímu vzdělávání a mají na zahradě vyvýšené záhony, kde pěstují zeleninu a ovoce, k dispozici mají i bylinkové záhony a „Motýliště“ (záhony s

potřebnými rostlinami pro život různých druhů motýlů) a **ovocné keře** (rybízy, ostružiny, maliny).

1.1.6 Vyjádření ČŠI, str. 4/11

Škola na všech úrovních spolupracuje s mnoha subjekty.

Připomínka MŠ

Vzdělávání je doplněno **edukativně-stimulačními skupinami pro rodiče s dětmi, pravidelnými návštěvami naší AZŠ, plaveckým kurzem, Cvičem U Medvěda, programem Se Sokolem do života, lyžařským kurzem, školou v přírodě nebo přespáváním ve školce.** MŠ spolupracuje s **Pedagogicko-psychologickou poradnou testováním MATERS** (naše PPP, předškolní zralost) a s **Mgr. Havlovou z centra MENSA.** Zařazujeme **akce pořádné Filiánkem, Lipkou, Hlídkou,** organizujeme **návštěvy divadel, pořádáme divadelní představení v MŠ.** Dále spolupracujeme s **Moravskou galerií či Hvězdárnou.** Samotná MŠ pořádá mnoho dalších akcí a aktivit jak v rámci vzdělávání dětí, tak ve spolupráci s rodiči, viz. Výroční zpráva.

1.2 Hodnocení průběhu vzdělávání

1.2.1 Vyjádření ČŠI, str. 4/11

Věkově homogenní složení tříd málo podporovalo sociální učení přirozenou nápodobou.

Připomínka MŠ

Věkově homogenní složení tříd je ve věkovém rozpětí dětí 1,5 roku a umožňuje sociální učení přirozenou nápodobou. Sociální kompetence jsou rozvíjeny i při společných akcích celé MŠ. **MŠ plně využívá „Emušáky“,** což jsou knihy a hračky určené k rozvoji emoční a sociální inteligence u dětí. **Tato pomůcka je akreditována MŠMT.**

1.2.2 Vyjádření ČŠI, str. 4/11

Vzdělávání ve třídě nejstarších dětí probíhalo bez zohlednění individuálních potřeb, možností a zájmů. Cíle a činnosti byly pro všechny děti stejné bez uplatnění diferenciovaného přístupu.

Připomínka MŠ

Cíle i činnosti jsou ve třídách diferenciovány pro jednotlivé děti tak, aby bylo zajištěno vyrovnání deficitů školní připravenosti. Ve třídě nejstarších dětí jsou pravidelně zařazovány individualizované činnosti na základě ped. diagnostiky iSophi, což dokládají i zápisy v třídi knize.

Ve třídě nejstarších dětí jsou děti od samého začátku vedeny k respektování a dodržování společně nastavených pravidel. Dále jsou u těchto dětí zařazovány kooperativní činnosti s důrazem na kolektivní spolupráci a komunikaci.

1.3 Závěry – doporučení pro zlepšení činnosti školy

1.3.1 Vyjádření ČŠI, str. 8/11

Zefektivnit hospitační činnost ve škole pro systematické zlepšování vzdělávacího procesu.

Připomínka MŠ

I přes kladné hodnocení zpracovaného Plánu kontrolní a hospitační činnosti, přijme MŠ opatření k tomuto doporučení.

1.3.2 Vyjádření ČŠI, str. 8/11

Zajistit ve všech třídách mateřské školy účinnější systém ped. diagnostiky, vedené záznamy o dětech důsledně propojovat s plánováním a přípravou individualizované vzdělávací nabídky.

Připomínka MŠ

Děti jsou ve všech třídách MŠ pravidelně diagnostikovány uceleným systémem elektronické pedagogické diagnostiky iSopfi, která je doplněna slovním hodnocením, jehož podkladem jsou diagnostické škály Jiřiny Bednářové a Vlasty Šmardové. (Bednářová, J., & Šmardová, V. (2007). *Diagnostika dítěte předškolního věku: co by dítě mělo umět ve věku od 3 do 6 let*. Computer Press.)

Učitelky ke každému dítěti vedou výběrové portfolio dětských prací. Na základě ped. diagnostiky dochází k maximální individualizaci činností, což je doloženo i zápisem do třídní knihy, která byla součástí kontroly ČŠI.

2 Připomínky za ZŠ

2.1 Hodnocení podmínek vzdělávání

2.1.1 Vyjádření ČŠI, str. 2/11

...dalším nepovinným cizím jazykem...

Připomínka ZŠ

Ve skutečnosti ZŠ nabízí dva nepovinné cizí jazyky: španělský jazyk a německý jazyk.

2.2 Závěry – vývoj školy

2.2.1 Vyjádření ČŠI, str. 8/11

Zlepšování materiálních podmínek školy.

Připomínka ZŠ

S tímto závěrem škola plně souhlasí, nicméně tento bod neobsahuje všechny detaily, které byly součástí kontroly.

Všechny třídy ZŠ jsou vybaveny:

- nejmodernějšími interaktivními panely zn. Promethean a kamerami, které vyučující využívají nejen pro on-line výuku žáků I. stupně;
- interaktivními učebnicemi a interaktivními pracovními sešity pro všechny hlavní vyučované předměty;
- moderním nábytkem;
- velkým množstvím nových pomůcek pro výuku matematiky a přírodovědných předmětů, zahraničních studijních materiálů pro bilingvní vzdělávání (včetně anglické knihovničky), stavebnicemi pro výuku pracovních činností (např. Merkur, Lego) a deskovými hrami;
- nově také iPady a stavebnicemi Lego Education, které žáci i učitelé využívají ve výuce různých předmětů včetně informatiky.

2.3 Závěry – doporučení pro zlepšení činnosti školy

2.3.1 Vyjádření ČŠI, str. 8/11

Ve výuce na základní a střední škole diferenciovat učivo podle potřeb a schopností jednotlivých žáků, uplatňovat ve větší míře kooperativní formy práce a rozvíjet u žáků dovednosti spojené s kvalitněji realizovaným sebehodnocením.

Připomínka ZŠ

Sebehodnocení na ZŠ probíhá v dostatečné míře dle charakteru vyučovacího předmětu, dle věku žáků a dle probíraného učiva – vedeme žáky k ústní formě sebehodnocení, k písemné formě sebehodnocení i k vzájemnému sebehodnocení mezi žáky (např. ve výtvarné výchově, kdy děti diskutují nad výtvarnými pracemi, které vytvořily). Dále např. v každém pracovním sešitu žáků je prostor pro sebehodnocení žáků po probrání daného úseku učiva (např. žáci vybarvují smajlíky, písemně v krátké větě sebehodnotí svůj výkon). V každé třídě mají vyučující vytvořený „sebehodnotící semafor“, kdy mají žáci možnost posunout na semaforu svou ikonku podle toho, jak se jim dařila práce či zda porozuměli učivu.

Diferenciace úkolů na ZŠ probíhá formou gradovaných úkolů např. ve výuce matematiky, jelikož matematiku vyučujeme metodou prof. Hejného. Tato metoda obsahuje zmiňované gradované úkoly. Používání gradovaných úkolů ve výuce v naší škole umožňuje učiteli lépe vnímat a chápat různorodé potřeby žáků. Učitel rozvíjí učební dovednosti žáků a klade před ně výzvy přiměřené jejich úrovni schopností. Úlohy jsou tedy rozdělené v matematice do tří či více stupňů obtížnosti. Rozdělení do tří stupňů úloh zahrnuje úlohy nejjednodušší, středně těžké a nejnáročnější. Náročné úkoly přitom nejsou určeny pro všechny žáky. Žák si podle svých schopností vybírá takovou úlohu, u které si věří, že ji zvládne. V průběhu plnění úkolu má žák možnost si znovu vybrat jinou úroveň, jestliže mu jeho první volba nevyhovuje. Žáci mají možnost vždy pracovat na jim vyhovující úrovni. Naopak nadaní žáci mají možnost vybírat si náročné úlohy a v rámci výuky tak řešit pro ně přiměřené výzvy.

3 Připomínky za SŠ

3.1 Hodnocení podmínek vzdělávání

3.1.1 Vyjádření ČŠI, str. 3/11

Ne ve všech případech jsou realizací hospitací a poskytováním zpětné vazby učitelům pověřeni dostatečně zkušenými pedagogovými a ředitelka školy nemá úplný a dostatečný přehled o kvalitě práce jednotlivých pedagogických pracovníků střední školy.

Připomínka SŠ

Hospitace jsou vykonávány na středních školách ředitelkou školy, zástupci ředitelky školy a také vedoucími předmětových komisí. Zástupci ředitelky školy provádí hospitace napříč předměty, z hospitací pořizují záznamy a ty následně prodiskutovávají nejen s učitelem, u něhož byla provedena hospitace, ale také s ředitelkou školy. ZŘŠ pro střední školu mají praxi v délce 9, 16, 20 a 40 let.

VPK provádějí hospitace u učitelů v rámci své předmětové komise. O hospitacích pořizují záznamy, o kterých diskutují s danými vyučujícími a které jsou následně k dispozici ZŘŠ a ŘŠ. Pedagogická praxe vedoucích předmětových komisí na střední škole se pohybuje v rozmezí 4 až 33 let. Do deseti let praxe (4 a 6 let) mají pouze dva VPK z celkového počtu 14 VPK. Tito VPK pravidelně konzultují svou činnost a postupy se ZŘŠ. VPK s nejmenší, čtyřletou praxí má na starosti výtvarnou výchovu na střední pedagogické škole a svou činnost pravidelně konzultuje s VPK výtvarné výchovy na gymnáziu, který má pedagogickou praxi 18 let. Ostatních dvanáct VPK má praxi v rozmezí 16-33 let.

Z výše uvedeného vyplývá, že nelze tvrdit, že realizaci hospitací neprovádějí dostatečně zkušenými pedagogovými.

Ředitelka školy dále pravidelně diskutuje o kvalitě jednotlivých pedagogických pracovníků na pravidelných schůzkách se ZŘŠ, které se konají 1x týdně, a se všemi VPK, které se konají cca 3x ročně. Ředitelka školy sama vykonává pravidelně hospitační činnost, z níž nepožizuje záznamy, neboť provádí hospitace pro svou vlastní potřebu hodnocení procesu vzdělávání. O tomto mimo jiné informovala vedoucího inspekčního týmu v rozhovoru s ním.

4 Doplnující údaje

Součástí kontrolní činnosti ČŠI byla také účast školy v projektech a čerpání evropských financí. Přehled projektů, kterých byla škola součástí byl předán inspektorům ČŠI, kteří prováděli kontrolu. Inspekční zpráva se nicméně o projektech v žádné své části nezmiňuje.

Žádáme proto o doplnění těchto údajů do inspekční zprávy.

Přehled projektů, do kterých byla škola zapojena:

4.1 Vybudování multimediální učebny pro výuku cizích jazyků – anglického a německého

CZ.06.2.67/0.0/0.0/16_050/0002058

Prioritní osa 2 Zkvalitnění veřejných služeb a podmínek života pro obyvatele regionů

Specifický cíl 2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení

Kolová výzva č. 33 Infrastruktura středních škol a vyšších odborných škol (SVL)

Hlavním cílem projektu byla modernizace učebny pro výuku cizích jazyků (anglického a německého jazyka). Dílčími cíli projektu bylo dále vyřešení konektivity školy, vyřešení prostoru školního dvorku a vyřešení bezbariérovosti nově vzniklé multimediální učebny. V rámci projektu bylo do učebny pořízeno vybavení pro studenty a pedagogy, které odpovídá pokroku a nárokům na výuku příslušných předmětů. Projekt tedy přispěl ke zkvalitnění výuky ve vazbě komunikace v cizích jazycích na škole.

4.2 „Polygram“ – Podpora polytechnického vzdělávání, matematické a čtenářské gramotnosti v Jihomoravském kraji

CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_034/0008358

Poskytnutí podpory ze zdrojů OP VVV

4.3 Rozvoj kompetencí pedagogů a žáků na ZŠ

CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_022/0001718

Projekt byl zaměřen na jednu z kombinací následujících témat: osobnostně profesní rozvoj pedagogů, společné vzdělávání dětí a žáků, usnadnění přechodu dětí z mateřské školy do základní školy, podpora extrakurikulárních aktivit, spolupráce s rodiči dětí a žáků.

Aktivity projektu pozitivně přispěly k posilování rovných příležitostí a nediskriminace podporou společného vzdělávání dětí a žáků v prostředí českého školství, a to prostřednictvím podpory pedagogických pracovníků školy. Projekt umožnil rozvíjet motivující kulturu učení zaměřenou na maximální úspěch pro každé dítě, žáka i učitele a podpořil trvalý pedagogický rozvoj školy. Učitelé získali dovednosti pro nové metody práce, které jim umožní efektivněji pracovat s heterogenní skupinou dětí a žáků a nediskriminovat je.

4.4 Zvyšování kvality ve vzdělávání

CZ.1.07/1.1.00/56.0154

Cílem projektu „Zvyšování kvality ve vzdělávání“ byl rozvoj a zkvalitňování počátečního vzdělávání s důrazem na zlepšení klíčových kompetencí absolventů garantujících uplatnitelnost na trhu práce a zvýšení motivace k dalšímu vzdělávání. Projekt podpořil jak realizaci kurikulární reformy škol a školských zařízení, tak především výuku cizích jazyků a výuku v cizích jazycích ve školách a školských zařízeních. Projekt dále podpořil zavedení Čtenářské dílny do vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura jako jednoho z prostředků ke zvýšení zájmu o čtenářství a zlepšení čtenářské gramotnosti, umožnil zlepšit jazykovou přípravu pedagogů v rámci zahraničního jazykového studia a především podpořil krátkodobý jazykově-vzdělávací pobyt žáků v zahraničí.

Tento projekt byl spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

4.5 Podpora přírodovědného a technického vzdělávání na středních školách v Jihomoravském kraji

CZ.1.07/1.1.00/44.0006

Dne 3. 10. 2013 se I. Německé zemské gymnasium, základní škola a mateřská škola, o. p. s., stalo partnerskou školou Jihomoravského kraje v projektu Podpora přírodovědného a technického vzdělávání na středních školách v Jihomoravském kraji v rámci OP VK. Cílem tohoto projektu byla investiční a metodická podpora přírodovědného a technického vzdělávání na základních a středních školách v Jihomoravském kraji.

I. Německé zemské gymnasium si nechalo díky tomuto vybudovat laboratoře a odborné učebny pro fyziku a zeměpis s kvalitním didaktickým zázemím. Tyto moderní učebny sdílejí žáci středních škol sdílet při vzájemných výukových programech společně s žáky spolupracujících základních škol z Jihomoravského kraje, kteří tak jsou aktivně zapojeni do realizace klíčových aktivit.

Celkově budeme přispívat k efektivnímu vzdělávání v těchto stále důležitějších oblastech pracovního života. Cílem naší školy je absolvent, který se dobře uplatní na trhu práce a bude konkurenceschopný s absolventy jiných škol zemí EU, také se zvýší jeho počítačová gramotnost a komunikační kompetence v českém i cizím jazyce.

4.6 Inovace výuky prostřednictvím ICT

Místní akční plán rozvoje vzdělávání ve městě Brně II

CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0011817

Ve školním roce 2021/2022 jsme na AZŠ pro naše žáky otevřeli kroužky na podporu rozvoje přírodních věd a matematické gramotnosti v projektu MAP Brno II.

V Brně dne 23. 12. 2022

I. Německé zemské gymnasium,
základní škola a mateřská škola, o.p.s.
Mendlovo nám. 1/3,4, 603 00 Brno

⑦

.....
Ing. Ivo Procházka
statutární zástupce

.....
Mgr. Vladimíra Dolenská
ředitelka školy

Česká školní inspekce Jihomoravský inspektorát

V Brně 23. 1. 2023

Čj.: ČŠIB-13/23-B

Stanovisko k připomínkám

Ředitelka právnické osoby **I. Německé zemské gymnasium, základní škola a mateřská škola, o.p.s.**, (dále „škola“), podala připomínky k inspekční zprávě čj. ČŠIB-1611/22-B (dále jen „inspekční zpráva“) dle § 174 odst. 11 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Ředitelka školy v připomínkách k části Hodnocení podmínek vzdělávání v bodě 1.1.1 uvádí:

„Personální zajištění (předškolního vzdělávání) je kapacitně nadstandardní. Tvoří jej 10 kvalifikovaných pedagogů, dále asistent pedagoga, tři chůvy, jeden školní asistent, dvě provozní pracovnice.“

Stanovisko inspekčního týmu:

Česká školní inspekce (dále jen „ČŠI“) při inspekční činnosti postupuje v souladu s předmětem inspekční činnosti, kterým bylo v případě výše uvedené školy hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona (dále „inspekční hodnocení“). Inspekční hodnocení ČŠI provedla podle *Kritérií hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání* schválených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, platných pro školní rok 2022/2023 (dále „kritéria hodnocení“). Kritéria hodnocení umožňují ČŠI hodnotit podmínky, průběh a výsledky vzdělávání a školských služeb na úrovni školy, vzdělávacího programu a vedení pedagogického procesu. Při inspekčním hodnocení ve škole vycházela ČŠI z kritérií hodnocení modifikovaných pro mateřské školy, základní školy a střední školy, jejichž naplňování posuzovala na základě inspekčních hospitací, rozhovorů s pedagogickými pracovníky školy, dokumentace školy a veřejně dostupných informací o škole.

Inspekční zpráva hodnotí personální zabezpečení vzdělávání v mateřské škole jako optimální. Toto hodnocení je plně v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“), ve které se v kapitole 7.6 (personální a pedagogické zajištění) mj. píše: *„Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální péče o děti. Je podle možností a podmínek školy zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl*

hodiny.“ Vzhledem ke složení dětí ve třídách (dětí mladší tří let, děti se speciálními vzdělávacími potřebami a děti s odlišným mateřským jazykem) je nutná zvýšená personální, poradenská i materiální podpora při vzdělávání. Zajištěnou personální podporu v mateřské škole (dále „MŠ“) v podobě asistenta pedagoga, chůvy či školního asistenta lze tedy považovat za standardní.

Ředitelka školy v připomínkách k části Hodnocení podmínek vzdělávání v bodě 1.1.2 uvádí:

Další vzdělávání pedagogických pracovníků „...vychází jak z potřeb MŠ, tak i zájmu učitelek, jak bylo doloženo při provádění inspekční činnosti...“

Stanovisko inspekčního týmu:

ČŠI v inspekční zprávě konstatuje: *„MŠ má promyšlený systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“), kterým podporuje jejich profesní rozvoj. Učitelky si ve spolupráci s vedením školy každoročně vytváří plán osobního rozvoje vycházející jak z potřeb školy, tak jejich zájmu. Aktivně se účastní řady vzdělávacích seminářů, které doplňují studiem odborné literatury. Získané poznatky reflektují a sdílejí na jednáních pedagogické rady. Ve výběru DVPP nejsou s ohledem na aktuální potřeby školy dostatečně reflektovaná témata diferenciací obsahu výuky, formativního hodnocení v MŠ a moderního pojetí předškolního vzdělávání.“* Toto konstatování vychází z předložených dokumentů obsahujících souhrn absolvovaných vzdělávacích akcí a dále z personálních spisů pedagogických pracovníků obsahujících osvědčení z absolvovaných vzdělávacích akcí. Analýzou výše uvedené dokumentace bylo zjištěno, že DVPP v oblasti diferenciací obsahu výuky dle individuálních potřeb dětí, formativního hodnocení a moderních metod a forem práce bylo od poslední inspekční činnosti realizované ojedinele nebo vůbec. Inspekční zpráva nepopírá, že DVPP učitelek MŠ vychází z potřeb školy a jejich zájmu, upozorňuje však na skutečnost, že některá témata v něm nejsou zastoupená v dostatečné míře.

Ve zprávě o přijatých opatřeních k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti ze dne 23. 12. 2022, ředitelka reflektuje nedostatečnou míru vzdělávání pedagogických pracovníků v uvedených oblastech a uvádí: *„Paní učitelky si v rámci DVPP prostudují materiály jako např. ‚Nástroje a techniky formativního hodnocení v MŠ‘, autor: Mgr. Jitka Námělková, PhD. a řešitelský kolektiv projektu Centra celoživotního vzdělávání Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Dále se paní učitelky zúčastní seminářů na toto téma a získané vědomosti budou aplikovat do vzdělávání dětí“.*

Ředitelka školy v připomínkách k části Hodnocení podmínek vzdělávání v bodě 1.1.4 uvádí:

„Pro začínající učitele v MŠ je zpracován Adaptační plán uvádění začínajícího učitele/učitelky do praxe. Dále postupujeme dle příruček EU/MŠMT – NPI Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů...“ *„Začínající učitelky chodí na pravidelné náslechy ke zkušeným učitelkám, dále jsou u nich pravidelně prováděny náslechy s poskytnutím zpětné vazby, mají přidělenou uvádějící učitelku a mají oporu celého ped. sboru, včetně metodických materiálů, seminářů, webinářů, odborné literatury.“*

Stanovisko inspekčního týmu:

ČŠI v inspekční zprávě uvádí: *„Pro začínající učitele je ve škole nastaven zaškolovací program, který zahrnuje jejich spolupráci s uvádějícími učiteli. Nízká pozornost je věnována*

začínajícím učitelkám v MŠ, které sice mají možnost využívat pomoci přidělené uvádějí učitelky, ta s nimi ale nepracuje společně ve třídě. Společné působení dvou začínajících učitelek v jedné třídě není efektivní pro získávání zpětné vazby k jejich pedagogické práci.“ ČŠI nezpochybňuje nastavený systém uvádění začínajících učitelek do praxe, ale hodnotí jeho efektivitu. Z předložené dokumentace a hospitačních záznamů vedených zástupkyní ředitelky pro MŠ vyplynulo, že pro hospitační činnost u začínajících učitelek nebyl stanovován cíl hospitace, byly popisovány činnosti a závěry neposkytovaly učitelkám konkrétní zpětnou vazbu vedoucí ke sjednocování přístupů při vzdělávání. Inspekční zpráva k tomu uvádí: „Vedení školy dále nedostatečně sleduje uplatňování opatření přijímaných ze závěrů hospitační činnosti ve vzdělávacím procesu, čímž se kvalita vzdělávání nezvyšuje v potřebné míře. Realizovaná hospitační činnost sice vyučujícím poskytuje zpětnou vazbu o jejich práci, málo je však směřuje ke zlepšování pedagogických dovedností. V důsledku nedostatečně cílené hospitační činnosti a časté obměny pedagogických pracovníků se vedení školy zcela nedaří sjednotit pedagogický přístup učitelů ve škole.“ Z rozhovorů se začínajícími učitelkami však vyplynulo, že pravidelně komunikují se zkušenějšími a uvádějími učitelkami a v případě potřeby jim je poskytnuta pomoc a podpora. Přestože škola jiným způsobem nedoložila záznamy z komunikace či jinou dokumentaci dokládající jiné způsoby uvádění učitelek do praxe, při inspekčních hospitacích nebyly shledány nedostatky ve výchovně-vzdělávací činnosti začínajících učitelek. Jejich působení ve třídě bylo na standardní úrovni, vzájemné interakce s dětmi byly pozitivního charakteru s příznivým vlivem na psychosociální podmínky pro vzdělávání dětí v MŠ. ČŠI proto vydala pouze doporučení vztahující se k hospitační činnosti a sjednocování pedagogických přístupů všech učitelek: „Zefektivnit hospitační činnost ve škole pro systematické zlepšování vzdělávacího procesu.“

Ředitelka školy v připomínkách k části Závěry v bodě 1.3.1 uvádí:

„I přes kladné hodnocení zpracovaného Plánu kontrolní a hospitační činnosti přijme MŠ opatření k tomuto doporučení.“

Stanovisko inspekčního týmu:

ČŠI v inspekční zprávě uvádí: „Kontrolní systém a plán kontrolní činnosti jsou ve škole nastaveny dobře, s výjimkou kontroly a vyhodnocování pedagogického procesu.“ Z výše uvedeného vyplývá, že Plán kontrolní a hospitační činnosti není hodnocen kladně v celém jeho rozsahu. Proto ČŠI doporučuje „Zefektivnit hospitační činnost ve škole pro systematické zlepšování vzdělávacího procesu“.

Ředitelka školy v připomínkách k části Hodnocení podmínek vzdělávání v bodě 1.1.6 uvádí:

„Vzdělávání je doplněno edukativně-stimulačními skupinami pro rodiče s dětmi...“ a dále uvádí výčet aktivit a spolupracujících organizací.

Stanovisko inspekčního týmu:

ČŠI v inspekční zprávě uvádí: „K bezproblémovému přechodu dětí k základnímu vzdělávání významně přispívá spolupráce s rodiči a pedagogicko-psychologickou poradnou, ve které mají rodiče možnost podrobit své dítě testu školní zralosti. Výsledky s náměty pro další práci a rozvoj dítěte pak konzultují s MŠ, která následně realizuje edukativně-stimulační skupiny za přítomnosti rodičů.“ Doplnující aktivity uvedené ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP), které škola pravidelně organizuje, svojí pestroostí obohacují vzdělávání v mateřské škole. Některé z nich jsou však poskytovány za úplatu nad rámec sjednaného školního (plavecký kurz, lyžařský kurz, škola v přírodě). Rodiče mohou pro své děti tohoto nadstandardu využít, ale nemusí. Pokud této nabídky v podobě nadstandardní aktivity nevyužijí, musí být jejich dětem v mateřské škole zajištěn plnohodnotný program v souladu se školním vzdělávacím programem. Ostatní aktivity jako spolupráce s rodiči jsou běžnou praxí většiny mateřských škol.

Ředitelka školy v připomínkách k části Hodnocení podmínek vzdělávání, průběh vzdělávání a závěry uvádí v bodech 1.1.2 a 1.2.1:

„Pojetí předškolního vzdělávání – děti jsou rozděleny do homogenních tříd, což je plně v souladu s RVP PV. MŠ toto považuje za jednu ze svých silných stránek. Rozdělení dětí do tříd je kvitováno ze strany rodičů, o čemž svědčí enormní a permanentní převis dětí do naší MŠ.“

„Věkově homogenní složení tříd je ve věkovém rozpětí dětí 1,5 roku a umožňuje sociální učení přirozenou nápodobou. Sociální kompetence jsou rozvíjeny i při společných akcích celé MŠ. MŠ plně využívá ‚Emušáky‘, což jsou knihy a hračky určené k rozvoji emoční a sociální inteligence u dětí. Tato pomůcka je akreditována MŠMT.“

Stanovisko inspekčního týmu:

ČSI v inspekční zprávě uvádí: *„Předškolní vzdělávání je organizováno ve čtyřech věkově homogenních třídách, ve kterých se k 31. 10. 2022 vzdělávalo 71 dětí, z toho 19 dětí v režimu povinného předškolního vzdělávání.“* *„Věkově homogenní složení tříd málo podporovalo sociální učení přirozenou nápodobou. Omezovala se tím možnost rozvíjet sociální kompetence vzájemnou pomocí a ohleduplností.“*

Dle RVP PV (kapitola 3.2) je v předškolním vzdělávání možné vytvářet třídy s věkově homogenním i heterogenním uspořádáním za předpokladu, že je *„vzdělávání důsledně vázáno k individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí, včetně vzdělávacích potřeb speciálních.“* *„Každému dítěti je poskytována pomoc a podpora v míře, kterou individuálně potřebuje, a v kvalitě, která mu vyhovuje. Proto je nutné, aby vzdělávací působení učitele vycházelo z pedagogické diagnostiky – z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb a zájmů dítěte, ze znalosti aktuálního stavu jeho vývoje, konkrétní životní a sociální situace, pravidelného sledování jeho vývoje a vzdělávacích pokroků. Jen tak je možno zajistit, aby pedagogické aktivity probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí, aby každé dítě bylo stimulováno, byla podporována jeho poznávací motivace. Dítě se tak prostřednictvím vzdělávacích aktivit postupně rozvíjí v základních dovednostech (motorických, poznávacích atd.) vzhledem ke svým optimálním možnostem tak, aby docílilo úspěchu, který je jeho okolím oceněn a samo se cítilo úspěšné. Takovéto pojetí vzdělávání umožňuje vzdělávat společně v jedné třídě děti bez ohledu na jejich rozdílné schopnosti a učební předpoklady.“*

Homogenní rozdělení dětí ve třídách MŠ neodporuje výkladu RVP PV, avšak za věkově smíšenou třídu je považována taková třída, v níž jsou zařazeny děti všech věkových skupin, tj. od tří do šesti let. Uvedené věkové rozpětí dětí 1,5 roku nesplňuje podmínky pro heterogenní uspořádání, čímž je omezeno sociální učení přirozenou nápodobou. Záměru rozvíjet socializaci v interakci širší skupiny vrstevníků proto odpovídají věkově smíšené třídy. Vzdělávání ve třídě věkově nejstarších dětí zcela nenaplnovalo požadavky RVP PV v kapitole 3.2 (specifika předškolního vzdělávání, metody a formy práce), v kritériálním hodnocení v oblasti výchovně-vzdělávacích strategií odpovídalo hodnocení úrovni vyžadující zlepšení.

Ředitelka školy v připomínkách k části Hodnocení podmínek vzdělávání, průběh vzdělávání a závěry uvádí v bodech 1.1.3, 1.2.2 a 1.3.2:

„Cíle i činnosti jsou ve třídách diferenciovány pro jednotlivé děti tak, aby bylo zajištěno vyrovnání deficitů školní připravenosti. Ve třídě nejstarších dětí jsou pravidelně zařazovány individualizované činnosti na základě ped. diagnostiky iSophi, což dokládají i zápisy v třídní knize.“ *„Učitelky ke každému dítěti vedou výběrové portfolio dětských prací. Na základě ped. diagnostiky dochází k maximální individualizaci činností, což je doloženo i zápisem do třídní knihy, která byla součástí kontroly ČŠI. Ve třídě nejstarších dětí jsou děti od samého začátku vedeny k respektování a dodržování společně nastavených pravidel. Dále jsou u těchto dětí zařazovány kooperativní činnosti s důrazem na kolektivní spolupráci a komunikaci.“*

Stanovisko inspekčního týmu:

Inspekční zpráva nerozporuje, že by v MŠ nebyla prováděna pedagogická diagnostika, ale posuzuje v souladu s kritérii hodnocení kvalitu její realizace a uplatnění získaných poznatků při individualizaci ve vzdělávání. V inspekční zprávě je uvedeno: „*Pokroky dosahované jednotlivými dětmi učitelky průběžně sledovaly a zaznamenávaly, k čemuž využívaly diagnostické listy a elektronický diagnostický systém. Práce s pedagogickou diagnostikou však nebyla v MŠ uplatňována jednotně. Některé učitelky výsledky diagnostiky nevyužívají k přípravě vzdělávací nabídky dle individuálních potřeb dětí pro jejich všestranný rozvoj.*“ Při inspekčních hospitacích a z předložených dokumentů týkajících se pedagogické diagnostiky bylo zjištěno, že pedagogická diagnostika nebyla vedena jednotně ve všech třídách. Ve třídě starších dětí nebyly z pedagogické diagnostiky vyvozovány závěry a vzdělávací nabídka nebyla přizpůsobena individuálním potřebám jednotlivých dětí. Pouze ve třídě mladších dětí byla doložena kompletní pedagogická diagnostika a při hospitační činnosti vyzorováno individualizované vzdělávání, což bylo ve zprávě popsáno: „*Naopak vzdělávání ve třídách mladších dětí probíhalo v příjemné atmosféře, děti byly aktivní a projevovaly zájem o nabízené činnosti. Důsledná práce učitelek s pedagogickou diagnostikou se projevila v individuální podpoře jednotlivých dětí a nabídce činností vycházejících ze stanovených záměrů rozvoje každého dítěte.*“ S připomínkou podanou ke vzdělávání dětí ve třídě nejstarších dětí nelze souhlasit. Při hospitační činnosti bylo zaznamenáno a v inspekční zprávě popsáno: „*Vzdělávání ve třídě nejstarších dětí probíhalo bez zohlednění jejich individuálních potřeb, možností a zájmů. Cíle i činnosti byly pro všechny děti stejné bez uplatnění diferenciovaného přístupu, čímž byl omezen přínos aktivit a vyrovnávání deficitů školní připravenosti. Ve třídě byla v průběhu inspekční hospitace zaznamenána výraznější hlučná atmosféra, která snižovala soustředění dětí. Častěji mezi nimi vznikaly konflikty, které někdy neuměly adekvátně řešit.*“ V předložené SWOT analýze MŠ vypsala slabé stránky, mezi kterými byla i: „*Převaha řízených činností ve vzdělávacím procesu. Neochota změnit zažitá stereotypy.*“ Dle zjištěných skutečností není vzdělávání uskutečňováno zcela v souladu s požadavky uvedenými v RVP PV v kapitole 3.2 (specifika předškolního vzdělávání, metody a formy práce) a s kritérii pro hodnocení podmínek, průběhu a výsledku vzdělávání v oblasti vzdělávání na úrovni hodnocení očekávaná.

Ředitelka školy v připomínkách k části Hodnocení podmínek vzdělávání a závěry v bodech 1.1.5 a 2.2.1 uvádí:

Výše uvedené body připomínek obsahují pohled ředitelky školy na materiální podmínky MŠ a základní školy (dále ZŠ). Následuje výčet prostorových dispozic MŠ, a materiálních podmínek MŠ a ZŠ.

Stanovisko inspekčního týmu:

ČŠI ve zprávě konstatuje, že: „*mateřská škola má pro vzdělávání dostatečné prostory*“ a v závěrech inspekční zprávy že: „*dochází ke zlepšování materiálních podmínek školy*“. Toto hodnocení nijak neodporuje s připomínkou školy. Samotný výčet prostorových dispozic a materiálních podmínek nic neříká o jejich účelném využívání a o průběhu vzdělávání ve škole a byl by tak v inspekční zprávě nadbytečný a neposkytnul by čtenáři žádné další relevantní informace. V případě, že inspekční tým zaznamenal účelně využití výše uvedeného, je tato informace reflektována v inspekční zprávě. Např. v případě MŠ: „*fixace nových pojmů a slovíček byla podpořena obrázkovým materiálem, pohybovými písněmi a básněmi s vizuální podporou a textem na interaktivní tabuli*“ nebo v případě ZŠ: „*výrazným kladem pak bylo pestré využívání prostředků digitálních technologií, s nimiž žáci přirozeně pracovali a rozvíjeli si tak digitální kompetence.*“

Ředitelka školy v připomínkách k části Hodnocení podmínek vzdělávání 2.1.1 uvádí:

„Ve skutečnosti škola nabízí dva nepovinné cizí jazyky: španělský jazyk a německý jazyk.“

Stanovisko inspekčního týmu:

ČŠI uznává připomínku jako oprávněnou.

Ředitelka školy v připomínkách k části Závěry v bodě 2.3.1 uvádí:

„Sebehodnocení na ZŠ probíhá v dostatečné míře dle charakteru vyučovacího předmětu, dle věku žáků a dle probíraného učiva...“ „V každé třídě mají vyučující vytvořený sebehodnotící semafor, kdy mají žáci možnost posunout na semaforu...“ „Diferenciace úkolů na ZŠ probíhá formou gradovaných úkolů např. ve výuce matematiky...“

Stanovisko inspekčního týmu:

V inspekční zprávě ČŠI škole doporučuje: *„Ve výuce na základní a střední škole diferenciovat učivo podle potřeb a schopností jednotlivých žáků, uplatňovat ve větší míře kooperativní formy práce a rozvíjet u žáků dovednosti spojené s kvalitněji realizovaným sebehodnocením.“* Formulace textu doporučení vychází z hodnocení průběhu vzdělávání žáků na základě hospitační činnosti realizované ČŠI v ZŠ v šesti vyučovacích hodinách. Ve čtyřech z nich dostali žáci prostor pro sebehodnocení, vzájemné hodnocení zařazeno nebylo v žádné ze shlédnutých hodin. Realizované sebehodnocení bylo pouze výjimečně prováděno ve vazbě na stanovené vzdělávací cíle, v ostatních případech měly sebehodnotící aktivity pouze formální charakter, žáci nebyli vyučujícími v dostatečné míře vedeni k uvědomění si vlastního učebního pokroku. Školou uvedený „sebehodnotící semafor“ vyučující využily pouze v některých vyučovacích hodinách. Diferenciace úkolů podle schopností, možností a potřeb jednotlivých žáků nebyla zaznamenána v žádné z hospitovaných vyučovacích hodin. Uvedené gradované úkoly nebyly využity ani ve školou zmiňované výuce matematiky. Během inspekční činnosti členky vedení školy při rozhovoru se školními inspektory uvedli, že nastavené podmínky pro přijímací řízení už ze své podstaty generují nadané žáky a tím pádem není třeba je ještě v rámci výuky nějak více rozlišovat. Jedná se o zjevné nepochopení vhodných způsobů práce s nadanými žáky.

Ředitelka školy v připomínkách k části Hodnocení podmínek vzdělávání uvádí v bodě 3.1.1:

„Hospitace jsou vykonávány na středních školách ředitelkou školy, zástupci ředitelky školy a také vedoucími předmětových komisí.“ „ZŘŠ mají praxi v délce 9, 16, 20 a 40 let. VPK provádějí hospitace u učitelů v rámci své předmětové komise.“ „Pedagogická praxe vedoucích předmětových komisí na střední škole se pohybuje v rozmezí 4 až 33 let.“ „Z výše uvedeného vyplývá, že nelze tvrdit, že realizaci hospitací neprovádějí dostatečně zkušené pedagogové.“ „Ředitelka školy sama vykonává pravidelně hospitační činnost...“

Stanovisko inspekčního týmu:

Inspekční hodnocení vycházelo z inspekčních hospitací, které byly realizované i u pedagogů, kteří jsou vedením školy pověřeni hospitacemi a poskytováním zpětné vazby ostatním kolegům (např. vedoucí předmětové komise), a které ředitelka školy doporučila jako příklad dobré praxe. V těchto sledovaných hodinách byly u vyučujících zjištěny nedostatky a rezervy v průběhu vzdělávání žáků střední školy (učitelé neseznámili žáky s výukovými cíli jednotlivých hodin,

pouze s jejich obsahem, výrazně převažoval frontální způsob výuky s malou aktivitou žáků, kteří byli do výuky zapojeni sporadicky pouze formou krátkých odpovědí na zadané otázky). Vzhledem k málo efektivním metodám a formám práce žáci postupně ztráceli o výuku zájem a jejich pozornost klesala. Závěry hodin vyučující nevyužili ke shrnutí učiva ani k poskytnutí zpětné vazby žákům.

Vzhledem k výše uvedenému lze konstatovat, že: „*ne ve všech případech jsou realizací a poskytováním zpětné vazby učitelům pověřeni dostatečně zkušené pedagogové...*“. Délka praxe jednotlivých hospitujících nemusí nutně korespondovat s kvalitou pedagogické práce a hospitační činnosti a následné poskytované zpětné vazby.

Ředitelka školy dále v Připomínkách k inspekční zprávě v kapitole Doplňující údaje uvádí:

„Součástí kontrolní činnosti ČŠI byla také účast školy v projektech a čerpání evropských financí.“ „Žádáme proto o doplnění těchto údajů do inspekční zprávy.“

Stanovisko inspekčního týmu:

Zmiňovaná účast školy na projektech byla v inspekční zprávě reflektována v rámci souhrnného hodnocení podmínek vzdělávání: „*Škola je zapojena do celé řady projektů, díky kterým se jí daří získávat další finanční prostředky pro zkvalitňování podmínek pro vzdělávání.*“ Lze konstatovat, že účast v těchto projektech má pozitivní dopad na podmínky pro vzdělávání, nicméně dopad na průběh vzdělávání byl pozorován jen v menší míře. Samotný výčet projektů, kterých se škola zúčastnila by tak čtenáři neposkytnul žádné další relevantní informace. V připomínkách zmíněná kontrola nakládání s finančními prostředky z jiných zdrojů nebyla předmětem inspekční činnosti, protože nespadá do kompetence ČŠI vymezené školským zákonem.

Mgr. Jakub Mojžíš
vedoucí inspekčního týmu

I. Německé zemské gymnasium, základní škola a mateřská škola, o.p.s.
Mgr. Vladimíra Dolenská
ředitelka školy
Mendlovo náměstí 1/4, Staré Brno
603 00 BRNO

ID DS: wnv57gb